

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 17–18 березня 2016 року)

Суми

Сумський державний університет

2016

висловлення власних поглядів, залучення до тексту розмови сентенцій, афоризмів та пліток.

1. Белоус А. С. Эволюция жанра светской беседы (Small-talk) : автореф. дисс. на соискание науч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 "Германские языки" / А. С. Белоус. – Нижний Новгород, 2010. – 24 с.
2. Malinowski B. "The problem of meaning in primitive languages" / Ogden C., Richards I., *The Meaning of Meaning*. – Routledge, London, 1923. – 73 p.
3. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English / A. S. Hornby. – Suffolk: Oxford University Press, 2000. – 1539 p.

ПОНЯТТЯ ДИСКУРСУ ЯК КОМПОНЕНТА ФУНКЦІОНУВАННЯ НІМЕЦЬКОГО ГРАФІТІ

Ковтун В. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – ст. викладач Єрмоленко С. В.

Розглядаючи графіті як унікальний мистецький феномен, який містить лінгвістичний підтекст та комунікативне значення, можна зазначити, що графіті являється семантичним засобом, який проявляється через різні символічні форми і покликаний урізноманітнювати урбаністичний ландшафт.

Утворення дискурсу являється головною особливістю графіті як знакової системи. Н. Д. Арутюнова розглядає дане поняття як цілеспрямовану дію, як компонент, що бере участь у відносинах людей, механізмах їх свідомості (когнітивних процесах) [1]. Ми розуміємо поняття дискурс ширше, як складне комунікативне явище, як усну мовленнєву дію, враховуючи соціальний контекст, що дає відомості про учасників комунікації та їхні характеристики, а також процеси виробництва й сприйняття повідомлення.

В дискурсивній формації виноситься на загал власна думка самого автора вуличного мистецтва. Одночасно присутні дві основні інтенції: підкреслити індивідуальність або стати членом соціуму [2].

В жанрі самопрезентації виступають графіті, автори яких зацікавлені в тому, щоб привернути увагу соціуму своїми

нестандартними думками та ідеями. Напис «*Bekleben verboten. Dieser Befehlston verletzt meine Gefuehle (Barbara)*»(Обклеювати заборонено. Цей покровительський тон порушує мої почуття (Барбара) [3] показує, яке ставлення може виникнути, коли справа стосується правил громадського порядку. Перформативну заборону виражає дієслово *verbieten*. Відповідно присутня конотація з індивідуальним або груповим суб'єктом.

Жанр автохарактеристики зображує окреме відношення автора до окремих явищ і предметів навколишнього світу. Поступово здійснюється рух до самопізнання. Напис «*Nichts ändert sich, außer ich ändere mich. Alles ändert sich, sobald ich mich verändert habe*»(Нічого не змінюється, за винятком того, що я змінююсь. Все змінюється після того як я змінився) [4]. Внаслідок повтору дієслова *ändern* робиться акцент на вагомості змін як рушійної сили суспільного розвитку.

Напис «*Ich besitze mehr Trauma als die Realität zerstören kann!*»(У мене травма більша, ніж може нанести реальність) [3] виник внаслідок потреби до самовираження. В даному випадку відбувається вираження думок та емоцій по відношенню до себе самого, індивіду, групи, діяльності чи дійсності в цілому. Також дане судження має обов'язкову конотацію з індивідуальним або соціальним суб'єктом. Автор відноситься з іронією до слова *die Realität*, адже в цьому випадку воно є тотожним до понять «розруха, анархія, безлад, нестабільність». Слово *Trauma* має переносне значення, стосується душевного болю, надмірної емоційності.

Напис «*Siehst nen Nazi beim Ertrinken tu ihm winken lass ihn sinken*» (Бачиш потопуючого нациста, помахай йому рукою і дозвоь йому спуститись на дно) [4] зображає які радикальні дії можуть вчинитися внаслідок всенародного засудження. В реченні присутній наказовий спосіб, який виражений дієсловом «*tu*», та дієслово «*lassen*», яке у поєднанні з інфінітивом має значення спонукання або дозволу і перекладається «змушувати, спонукати (когось щось зробити), дозволяти, дозволяти». В даному вислові передається ворожий настрій автора, історичні факти стають вагомою рушійною силою при формуванні тієї чи іншої точки зору.

Отже, розглядаючи дискурс як компонент функціонування графіті, можна помітити, що він є складним комунікативним явищем, яке не тільки вміщує акт творення певного тексту, а й відображає залежність створюваного мовленнєвого твору від значної кількості

обставин – знань про світ, думок, настанов і конкретних цілей мовця як творця тексту.

1. Арутюнова Н. Д. Дискурс // Лінгвістичний енциклопедичний словник / Н. Д. Арутюнова. – М., 1990. – 899 с.
2. Палкова А. В. Граффити как средство коммуникации: аспекты понимания текстов граффити / А. В. Палкова // Горизонты психолінгвістики: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, посвященої 80-літтю професора, заслуженого діяча науки РФ А. А. Залевської. – Тверь: Твер. гос. ун-т, 2009. – С. 207 – 211.
3. <https://www.facebook.com/StreetArtGermany/?fref=ts>
4. <https://www.facebook.com/MannheimStreetart/>

ГРАФІЧНІ ЗАСОБИ ЕКСПРЕСІВНОСТІ У СУЧАСНІЙ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ

Кривошея В. Г.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Ємельянова О. В.

Перебуваючи у стані постійного розвитку, віртуальна реальність Інтернету набула рис нового світу і нового стилю життя, який в свою чергу, стимулює появу нових засобів вираження експресивності письмової мови, а також нестандартне використання вже наявних. Немовні засоби експресивності останнім часом є важливим механізмом для встановлення контакту та подальшої взаємодії між комунікантами [2, 37].

У процесі письмового спілкування майже кожен користувач доповнює своє повідомлення певними символами. Більшість з них – це стилізовані зображення обличчя людини, що частково віддзеркалюють типові емоційні реакції – так звані смайлики. Смайлик, смайл (англ. *smiley*), або емотикон (англ. *emoticon*) являє собою поєднані в певному порядку розділові знаки, що передають емоції, міміку та жести комунікантів [1, 113]. Багато блог-платформ надають користувачам уже готовий набір намальованих смайликів, якими вони можуть доповнювати свої репліки. Таким чином, смайлики інформують про емоційне ставлення автора до тексту,